

АЛФРЕД БЕСТЪР АМЕРИКАНСКА МЕЧТА

Превод от руски: Емил Христов, 1970

chitanka.info

Не я нарекоха Последната война или Война в името на края на войните. Казваха ѝ Война за Американската мечта. Това име измисли генерал Карпентър и не преставаше да го повтаря.

Има генерали-войни (те са нужни на армията), генерали-политици (те трябва за държавния апарат) и генерали-обществени деятели (те са нужни в тила при водене на война). Генерал Карпентър бе майстор в областта на обществената дейност. Праволинен и непреклонен, той хранеше такива високи и общодостъпни идеали, като идеалите на пълния портфейл. Според американските разбирания той въплъщаваше в себе си армията, управлението, щита и мечта, и твърдата ръка на нацията. Негов идеал беше Американската мечта.

— Ние не се сражаваме за пари, не и за власт, нито за световно господство! — провъзгласи той на обед, където се бяха събрали представители на пресата.

— Ние се сражаваме изключително за Американската мечта! — заяви той на сто шейсет и втората сесия на Конгреса.

— Нашата цел не е агресия, не е поробване на народите! — каза той на ежегодната закуска в чест на випускниците от Уест Пойнтската академия.

— Ние воюваме за същността на цивилизацията! — съобщи той в клуба на ветераните от Сан Франциско.

— Ние се борим за идеалите на цивилизацията, за културата, за поезията, за онова най-важно нещо, което сме длъжни да запазим! — заяви той на Празника на реколтата в Чикаго.

— Тази война е война за самосъхранение. Ние не се сражаваме от корист, а в името на нашата мечта, за най-ценното, което има в живота и което не бива да изчезне от лицето на Земята.

Америка воюваше. Генерал Карпентър поиска сто милиона човека. Армията даде сто милиона човека. Генерал Карпентър поиска десет хиляди водородни бомби. Десет хиляди водородни бомби бяха доставени и хвърлени. Врагът също хвърли десет хиляди водородни бомби и разруши повечето от американските градове.

— За да устоим на варварските орди ние трябва да се окопаем! — реши генерал Карпентър. — Дайте ми хиляда сапъори!

Хилядата сапъори се явиха и под земята бяха създадени сто града.

— Дайте ми петстотин специалисти по санитарна техника и двеста по кондициониране на въздуха, осемстотин организатори на транспорта, сто ръководители на градското самоуправление, хиляда експерти по свръзки, седемстотин началник-кадри.

Списъкът, с който генералът изискваше технически специалисти, беше безкраен. Америка просто не знаеше как да го удовлетвори.

— Ние трябва да станем страна на специалистите! — заяви генерал Карпентър пред Националната асоциация на американските университети. — За да спечелим битката за Американската Мечта, всеки мъж, всяка жена трябва да станат специализирани оръдия за специална работа, оръдия, закалени и изострени от вашето възпитание и обучение.

По време на закуската в Уол стрийт по повод кампанията за събиране на заем, Карпентър каза:

— Нашата мечта, това е мечтата на кротките гърци от Атина, на благородните римляни от ъ-ъ... Рим. Това е мечта за най-хубавото в живота. За музиката и живописата, за поезията и културата. Парите са само оръжие, което използваме в битката за нашата мечта, честолюбието е само стълба, по която се изкачваме, а талантът е инструмент, придаващ форма на нашата мечта.

Уол стрийт аплодираше. Генерал Карпентър поиска сто и петдесет милиарда долара, хиляда и петстотин предани фанатици на идеята, готови да работят безплатно, три хиляди специалисти по минералогия, петрография, масово производство, химическо оръжие, авиационни диспечери. Всичко му бе дадено. Страната работеше с пълна мощност. Достатъчно беше генералът да натисне копчето и необходимият специалист се появяваше веднага.

През март две хиляди сто и дванайсета година войната достигна кулминационната си точка и Американската мечта се осъществи. Но това не стана на някой от седемте фронта, където милиони хора проливаха кръвта си в ожесточените боеве, не и в щабквартирите на воюващите страни и не в производствените цехове, бълващи непрекъснато оръжие и боеприпаси, а в отделението Т на военната болница на Съединените щати, скрита в земята на дълбочина триста стъпки под онова място, което някога наричаха Сент Албанс, щат Ню Йорк.

Отделението Т беше голямата загадка на Сент Албанс. Както във всички други болници и в Сент Албанс имаше най-различни отделения, предназначени за различните видове ранявания. Ампутации на дясната ръка се правеха в едно отделение, ампутации на лявата — в друго. Изгаряния от радиация, рани в главата, засегнати вътрешни органи, отравяне от вторични гама-лъчи и тъй нататък — за всичко си имаше специално място в болницата. Армейският медицински корпус установи седемнайсет вида ранявания, включително всевъзможни увреждания на мозъка и тъканите. Те бяха обозначени с букви от А до С. А какво имаше в отделение Т?

Това не знаеше никой. Вратите бяха винаги заключени. Посетители не се допускаха. На болните не се разрешаваше да напускат помещението. Хората виждаха само как вътре влизат и излизат лекари. Разтревожените им лица пораждаха най-фантастични тълкувания, но лекарите не издаваха нищо. Засипваните с въпроси медицински сестри също мълчаха като риби.

Из цялата околност се носеха слухове, но те бяха противоречиви и неясни. Чистачката твърдеше, че когато отишла да почисти отделението, там нямало никой. Буквално нито една жива душа. Двайсет и четири легла и нищо повече. Спеше ли някой на тези легла през нощта? Очевидно, да. Постелките бяха измачкани. Имаше ли признаци, че помещението е обитавано? О, да. По шкафчетата стояха разни лични вещи, но те бяха покрити с прах, сякаш отдавна никой не се бе докосвал до тях.

Обществеността дойде до извода, че това е отделение на призраци. Само за духове!

Но часовият доложи, че като минавал през нощта край заключеното отделение, чул отвътре песен. Каква песен ли? Някаква на чужд език. Коя именно? Това часовият не можеше да каже, но отделни думи били като че ли познати: „Гамен, дама, иди, тур“^[1].

Обществеността се затресе от вълнение и реши, че тук е вражеско отделение, само за шпиони!

Сент Албанс се обърна за помощ към кухненския персонал и проучи доставката на храна. Три пъти на ден в отделението внасяха дваайсет и четири подноса. И изнасяха дваайсет и четири подноса. Понякога те бяха празни, но по-често храната оставаше непобутната.

Обществеността се понатъжи и реши, че отделение Т, без съмнение, е свърталище на нехранимайковци, своего рода неофициален клуб, в който се веселят мошеници и бандити. Ето откъде се вземат тези „иди, тур“!

По отношение на сплетните болницата би засрамила и най-злокачествените провинциални клюкарки, но болните хора се възбуждат лесно — една обикновена глупост може да ги извади от равновесие. Не минаха три месеца и догадките и подозренията нажежиха атмосферата в Сент Албанс до краен предел. През януари на две хиляди сто и дванайсета година това бе солидна, добре организирана болница. През март две хиляди сто и дванайсета година тя стигна до такава психическа неуравновесеност и до такава възбуждение, че това се отрази върху статистическите отчети. Процентът на оздравелите се понижи. Появиха се симуланти. Зачестиха нарушенията на дисциплината. Избухнаха бунтове. Сред персонала бе проведена чистка, но и това не помогна. Както и преди отделение Т си остана източник на безпорядък. Проведоха още една чистка, и още една, но вълненията в болницата не стихнаха.

Накрая, по официални канали, вестта стигна до генерал Карпентър.

— В нашата битка за Американската мечта — заяви той, — не бива да се пренебрегват тези, които вече са се пожертвували. Да дойде при мен специалист по управление на болници!

Доставиха му специалист. Но той не можа да изцери Сент Албанс. Генералът прочете отчета му и го изгони.

— Състрадание към болните — това е първото условие на цивилизацията! — каза генерал Карпентър. — Да дойде при мен главният лекар!

Доведоха му главния лекар, но и той не беше в състояние да оправи безредиците в Сент Албанс. Затова генерал Карпентър се раздели и с него. Междувременно в официалните донесения започнаха да споменават и отделение Т.

— Да дойде при мен завеждащият отделение Т! — разпореди се генерал Карпентър.

Сен Албанс изпрати доктора, капитан Едзел Димок. Той беше пълен и вече плешив млад човек, завършил медицинския институт само преди три години, но с чудесна характеристика като специалист

по психиатрия. Генерал Карпентър обичаше специалистите и Димок му хареса. Димок, от своя страна, се възхищаваше от генерала като глашатай на културата. Наистина, до този момент лекарят не бе имал време да се приобщи към културата, понеже го бяха готвили за много тесен специалист, но се надяваше да ѝ се наслади след победоносното приключване на войната.

— Слушайте добре, Димок! — започна разговора генерал Карпентър. — Днес всеки от нас е оръдие, закалено и наточено за своята си специална работа. Вие знаете нашия девиз „Всеки на работа!“ В отделение Т някой май не си гледа работата и трябва да бъде изгонен. Така че преди всичко кажете ми що за чудо е това отделение Т!

Димок го усукваше и мънкаше нещо неразбрано. Накрая той обясни, че отделението е за особен вид контузии — боен шок.

— Значи в помещението има пациенти?

— Да, господине. Десет жени и четиринайсет мъже.

Карпентър размаха купчината с донесения.

— Вижте, болните твърдят, че в отделение Т няма нито един човек.

Димок се възмути.

— Това не е вярно! — увери той генерала.

— Е, добре, Димок. Вие имате там двацет и четири души не в ред. Тяхната работа е да оздравеят, а вашата — да ги излекувате. Защо тогава, по дяволите, е тази бъркотия?

— Може би това става, защото държим болните под ключ.

— Отделение Т е под ключ?

— Да, господине.

— Защо?

— За да задържим пациентите.

— За да задържите пациентите, ли? Какво значи това? Опитват се да бягат? Буйствуват?

— Не, господине, те не буйствуват.

— Вижте какво, Димок. Вашето поведение не ми харесва. Вие хитрувате и се измъквате от отговорите. И още нещо ме ми харесва: този ваш отдел Т. Аз попитах експертите по документация от медицинския корпус и те ми казаха, че няма такъв клас Т. Какви ги вършите вие там?

— Знаете ли, господине, този клас Т го измислихме ние. Той... те... това са съвсем особени болни, господине. Не знаем какво да ги правим, как да ги лекуваме. Р-р-ре-шихме да мълчим докато изработим модус операнди^[2]. Болестта е съвсем нова, господине, съвсем нова. — Тук специалистът взе връх над чиновника. — Това е сензация. Ние ще извършим поврат в медицината и ще влезем в историята. Честна дума, това ще бъде най-великото откритие!

— За какво говорите, Димок? Изразявайте се по-точно!

— Ето какво, господине. Нашите болни постъпиха с диагноза шок. Състояние на невменяемост, почти кататония^[3]. Много слабо дишане, едва доловим пулс. Никакви реакции.

— Виждал съм хиляди подобни случаи на шок! — измърмори Карпентър. — Кое е тук необикновеното?

— Прав сте, господине. Защото всички симптоми, за които говоря, спадат към клас П и Р. Необикновеното е, че нашите пациенти не ядат и не спят.

— Съвсем?

— Някои и съвсем.

— А защо не умират?

— Това не знаем. Обменът на веществата е нарушен в посока на дисимилацията. Катаболизъмът продължава. С други думи, господине, те изхвърлят ненужните за организма продукти, но не поемат на тяхно място нищо. Неутрализират отровите от умората и възстановяват изхабените тъкани, но не спят и не ядат. Дявол знае как е възможно това! Фантастика някаква!

— В такъв случай защо ги държите под ключ? Може би предполагате, че те примъкват храна от някъде и хъркат тайно?

Димок имаше много смутен вид.

— Н-н-не, господине, не зная как да ви кажа, генерале. Аз... ние ги заключваме, защото, защото с тях става нещо тайнствено. Те... е, най-общо, те... изчезват...

— Какво-о?

— Изчезват, господине! Изпаряват се пред очите ни!

— Какви ги дрънкате?

— Уверявам ви, господине! Влизате и ги виждате: лежат си в леглата или се разхождат. Пред вас са, а след минута вече ги няма. Понякога в отделение Т има двайсет и четири човека, а понякога —

нито един. Появяват се и изчезват когато си поискат. Ето защо ги държим под ключ. В цялата история с войни и военни ранени такива случаи не е имало. Не знаем как да ги лекуваме.

— Доведете ми трима от пациентите си! — разпореди се генерал Карпентър.

Нейтън Райли довърши порцията пържени яйца с препечени хлебчета, изпи две чаши бира, изпуши цигара, оригна се деликатно и стана от масата. Той кимна приятелски на Джентълмен Джим Корбет, а оня, като прекъсна разговора си с Джим Брайд, по прякор Брилянта, настигна Райли до прозорчето на касата.

— За кой отбор ще заложиш тази година, Нейт? — попита Джентълмен Джим.

— За „Пронир“.

— Но те не умеят да се свързват добре!

— Затова пък инат играчи като Снайдер, Фурильо и Кампанела. Ще спечелят купата тази година, Джим. Хващам се на бас, че ще станат шампиони по-бързо от всеки друг отбор досега. Не по-късно от тринайсети септември. Запиши си и ще видиш, че съм прав!

— Ти винаги си бил прав, Нейт.

Райли се усмихна, плати сметката, излезе на улицата и спря един файтон, който се движеше към Медисън скуер. На ъгъла на Петнайсетата улица и Осмото авеню той освободи файтона и се изкачи до кантората на букмекера, намираща се на втория етаж над радиоремонтна работилница. Букмекерът го погледна, извади от чекмеджето плик и отброи петнайсет хиляди долара.

— Роки Марчиано нокаутира Роланд Ла Старца в единайсетия рунд — събщи той. — Как става тъй, че все познаваш, Нейт?

Райли се усмихна.

— От това живея. Заведе ли вече книга с предизборната листа?

— Айзенхауер — двайсет срещу пет. Стивънсън...

— Плюл съм на Стивънсън! Залагам за Айк! Ето парите. Запиши!

Райли постави върху бюрото двайсет хиляди долара.

Като излезе от кантората, той се отправи към къщи, в Уолдорф Астория, където го очакваше нетърпеливо висок слаб младеж.

— Ах, да! — каза Нейтън Райли. — Вие сте Форд, нали? Харълд Форд!

— Хенри Форд, господин Райли.

— И искате от мен да финансирам производството на машината, която сте построил във велосипедната си работилница? Как я казахте?

— Нарекох я „ипсимобил“, господин Райли.

— Хм! Това име нещо не ми харесва! Какво ще кажете, ако наречем вашата машина „автомобил“?

— Чудесно предложение, господин Райли! Непременно ще се възползвам от него.

— Знаете ли, Хенри, вие ми харесвате. Млад сте, талантлив, умеете да се приспособявате към обстановката. Вярвам във вашето бъдеще, вярвам и в автомобила ви. Ще вложа в него двайсет хиляди долара.

Райли подписа чек и изпрати Форд до вратата. Като погледна часовника, той изведнъж почувствува непреодолимо желание да се върне за малко на едно друго място и да види какво става там. Влезе в спалнята, съблече се, надяна сива блуза и широк сив панталон. Върху джоба на блузата бяха извезани големи сини букви — БСАЩ. Райли затвори вратата и... изчезна.

Появи се отново в Болницата на Съединените Американски Щати в Сент Албанс, до своето легло, едно от двайсет и четирите легла, подредени край стената на дългото стоманено помещение. Не бе успял още да си поеме дъх, когато три чифта ръце го хванаха здраво. Той се опита да се измъкне, но почувствува как му забиват игла и как му вкарват под кожата половин кубически сантиметър натриев тиоморфат.

— Един хванахме! — рече нечий глас.

— Гледай сега за още двама! — отвърна друг. — Генерал Карпентър иска трима.

След като Марк Юний Брут напусна ложето ѝ, Лиля Мечен плесна с ръчички. В спалнята влезе робиня и приготви ваната. Лиля се изкъпа, облече се, парфюмира се и закуси със смокини от Смирна и портокали. Изпи чаша лакрима кристи и изпуши цигара. След това заповяда да донесат носилката.

Както винаги, пред вратата на дома ѝ се тълпяха обожаващите я войни от Двайсетия легион. Два центуриона отстраниха носачите и понесоха Лили върху мощните си плещи. Тя се усмихна. Изведнъж от тълпата се откъсна юноша със сапфиреносин плащ и се хвърли към Лила. В ръката му блесна нож. Лила се изправи, за да посрещне достойно смъртта.

— Господарке! — възкликна юношата. — Господарке Лила!

Той плъзна ножа по лявата си ръка и бликналата алена кръв ороси дрехата на Лила.

— Тази кръв е най-малкият дар, който бих могъл да ти поднеса! — извика юношата.

Лила го докосна нежно по челото.

— Глупаво момченце! — каза тя. — Защо го направи?

— От любов към тебе, господарке моя!

— Довечера в девет часа ще те доведат при мен! — прошепна Лила. Момчето я изгледа така объркано, че тя се разсмя. — Обещавам ти! Как се казваш, красавецо?

— Бен Хур.

— И тъй, в девет, Бен Хур!

Носилката продължи нататък. Край Форума Юлий Цезар спореше разгорещено за нещо със Савонарола. Като видя носилката, Цезар заповяда рязко на центурионите да спрат. Той повдигна завеската и погледна тъжно Лила, която го удостои с хладен поглед. Лицето на Цезар се изкриви в гримаса.

— Защо? — произнесе хрипкаво той. — Увещавах те, молих те, обсипах те с подаръци, плаках, но ти си неумолима! Защо, Лила, защо?

— Помниш ли Боадиция?

— Боадиция? Кралицата на бритите? Боже мой, Лила, какво значение има тя за нашата любов? Аз не съм обичал Боадиция! Аз само я победих в бой.

— Но я уби, Цезаре!

— Тя се отрови сама, Лила!

— Това беше моята майка! — Лила го посочи изобличително с пръст. — Убиец! Ти ще бъдеш наказан! Пази се, идва месец март, Цезаре!^[4]

Цезар се отдръпна ужасен. Тълпата почитатели, която обграждаше Лила, издаде вик на одобрение. Под дъжд от розови

цветчета и теменужки тя продължи пътя си през Форума към Храма на весталките. Там се раздели с възхитените поклонници и влезе в светилището.

Застанала на колене пред олтара, тя произнесе напевна молитва, хвърли в пламъка щипка тамян и свали туниката си. Започна да се любува на прекрасното си тяло, което се отразяваше в сребърното огледало и изведнъж почувствува прилив на тъга по родината. Надяна сива блуза и сиви панталони. Върху джоба на блузата личаха букви — БСАЩ. Изправена пред олтара, Лила се усмихна още веднъж и... изчезна.

Тя се появи отново в отделение Т на военната Болница на Съединените Американски Щати, където с помощта на пневматичен шприц ѝ бе вкаран половин кубически сантиметър тиоморфат.

— Ето я и втората! — рече някой.

— Трябва ни още един! — отвърна друг.

Джордж Ханмер направи драматична пауза и се огледа встрани. Хвърли бегъл поглед към банките на опозицията, към спикера, седнал върху чувал с вълна, към сребърния жезъл, поставен върху алена възглавничка пред спикера. Парламентът, захласнат от пламенната реч на Ханмер, беше затаил дъх в очакване на продължението.

— Нямам какво повече да кажа — проговори накрая Ханмер. Гласът му трепереше от възмущение, лицето му бе бледно и сериозно. — Аз ще се боря докрай за това! Ще се боря по градове и села, из полето и в малките колиби. Ще се боря за това до самата си смърт, а ако е угодно богу, и след смъртта си! Нека уважаемите джентълмени решат по съвест — призив ли е това или молитва! Аз съм уверен и убеден в едно: Суецкият канал трябва да принадлежи на Англия.

Ханмер седна. Залата избухна в аплодисменти. Под гръм от възторжени викове и овации Ханмер се измъкна в кулоарите, където Гладстон, Чърчил и Пит го спряха, за да му стиснат ръката. Лорд Палмерстон го погледна студено, но Дизраели отмести лорда с рамо и, понакуцвайки, се приближи до Ханмер, целият ентусиазъм, целият — възхищение.

— Ела да закусим в Татерсъл! — каза Дизраели. — Автомобилът чака въвн.

Пред зданието на Парламента лейди Бикънсфийлд го очакваше в ролс-ройса си.

Тя окачи цветете на ревера на Ханмер и ласкаво го потупа по бузата.

— Далеч отидохте, Джордж, в сравнение с онова момченце, което някога обичаше да дразни в училище Дизи! — каза тя.

Ханмер се засмя. Дизи запя „Гаудеамус игитур“. Ханмер поде също и двамата пяха старинната студентска песен докато стигнаха до клуба. Там Дизи поръча пуйка и риба, печена на скара, а Ханмер се качи в клуба, за да се преоблече.

Кой знае защо, изведнъж му се прииска да погледне в другия свят. Може би му беше жал да скъса с миналото. Той свали жакета, памучната жилетка, панталоните с цвят на кафе, лъснатите до блясък обувки и бельото си. Надяна сива блуза, сиви панталони и... изчезна.

Появи се в отделение Т на болницата Сент Албанс, където с помощта на половин кубически сантиметър натриев тиоморфат веднага бе доведен до състояние на безчувственост.

— Ето го и третият! — рече някой.

— Да ги вземаме и да вървим при Карпентър!

И ето ги в щаба на генерал Карпентър: редникът от първи клас Нейтън Райли, сержантът Лила Мечен и капралът втори клас Джордж Ханмер. И тримата в сиви болнични дрехи, упоени със солидна доза приспивателно.

В помещението нямаше външни хора. Тук бяха само експертите от общовойсковото разузнаване, от контраразузнаването, от службата по безопасността и от централното разузнавателно управление. Като видя безжалостните стоманени лица на събралите се, Димок потрепери. Карпентър се усмихна мрачно.

— Е, какво? Мислехте, че ще се хванем на въдицата ви, а, Димок?

— Виновен ли съм в нещо, господине?

— Аз също съм специалист в своята област, Димок. Усещам накъде биете. Войната се развива зле. Много зле. По някакъв начин към противника изтича информация.

— Но те действително изчезват, господине. Аз...

— Ето ги моите специалисти. Те желаят да побеседват с вас и с пациентите ви за тези изчезвания. И ще започнат с вас, Димок!

Специалистите се заеха с Димок като пуснаха в ход първокласни средства за отслабване на психическата съпротива и апарати за изключване на волята. Отчаяно съпротивляващият се Димок бе на три пъти сломяван, макар че нямаше какво да признава.

— Нека да отдъхне малко! — каза Карпентър. — Заемете се с пациентите!

Специалистите бяха смутени: та нали пред тях стояха болни!

— О, господи, стига сте се разнежвали! — кипна Карпентър. — Ние водим война за цивилизацията и защитаваме нашите идеали! Хайде, на работа!

Специалистите се заеха за работа. Но в същата минута редникът първи клас Нейтън Райли, сержантът Лила Мечен и капралът втори клас Джордж Ханмер изчезнаха. Ей тъй, седяха си на столовете, отдадени във властта на насилието, а в следващия миг вече ги нямаше.

Специалистите ахнаха. Генерал Карпентър приближи до Димок.

— Капитан Димок, моля ви за извинение! Полковник Димок, вие сте повишен в чин за направеното от вас извънредно важно откритие! Само че, какво, по дяволите, значи това? Не, най-напред трябва да се проверим самите ние! — И Карпентър щракна превключвателя. — Изпратете ми експерт по шокове и един психиатър!

Експертите се запознаха накратко с положението. След като проучиха свидетелите, те дадоха заключение.

— Вие сте понесли шок от средна степен — каза специалистът по шокове. — Нервно разстройство, породено от военната обстановка.

— Така, значи! Смятате, че не са изчезнали! Че нищо не сме видели!

Специалистът по шокове поклати глава и погледна психиатъра.

— Масова халюцинация — каза психиатърът.

В този момент редникът първи клас Райли, сержантът Мечен и капралът втори клас Ханмер се появиха отново. Уж бяха масова халюцинация, а то — ето ги пак по столовете!

— Приспете ги, Димок! — закрещя Карпентър. — Впръскайте им цял галон от вашия препарат! Да дойдат при мен всички специалисти, които са под ръка!

Трийсет и седем експерти — всеки от тях закалено и наточено оръжие — изучиха намиращите се в безсъзнание „случаи на изчезване“ и в продължение на три часа обсъждаха този феномен.

Фактите говореха само едно: това е нов фантастичен синдром, предизвикан от нов фантастичен страх — резултат от войната. На това се споразумяха. Тъй и подписаха.

Очевидно пациентите са принудени от време на време да се връщат на същото място откъдето са изчезнали, защото в противен случай не биха се явявали в отделение Т или тук, в щаба на генерал Карпентър. Очевидно пациентите се хранят и спят там, където отиват, тъй като в отделение Т те не вършат нито едното, нито другото.

— Една малка подробност — забеляза полковник Димок. — Те се връщат в отделение Т все по-рядко. По-рано изчезваха и се връщаха всеки ден. Сега мнозина отсъствуват със седмици или въобще не се връщат.

— Това не е важно — рече Карпентър. — По-важно е да разберем къде изчезват!

— И не попадат ли зад вражеските линии — допълни някой. — Ето по кой канал би могла да изтича информацията.

— Искам от разузнаването да установи — щракна превключвателя Карпентър, — натъквал ли се е противникът на подобни случаи в своите лагери за военнопленници. Дали там няма и наши болни от отделение Т.

— Може би те просто си отиват в къщи — предположи подполковник Димок.

— Искам службата по безопасността да провери това! — заповяда Карпентър. — Да се изясни частният живот и всичко, което е свързано с тези двайсет и четири изчезващи болни! А сега, да се върнем към отделение Т. Димок има някакъв план.

— Ние ще поставим в отделение Т шест допълнителни легла — изложи своя план Едсел Димок. — И ще настаним на тях шест наши специалисти, за да наблюдават.

— Ето какво, господа — обобщи Карпентър. — Това е най-великото потенциално оръжие в историята на войните. Представете ли си, телепортация на армии зад вражеските линии! Ние можем да спечелим войната за Американската Мечта само за един ден, ако успеем да овладеем тайната на тези умопомрачени. И трябва да я овладеем!

Специалистите се трепеха, разузнаването се домогваше до сведенията, службата по безопасността вършеше щателна проверка.

Шест закалени и наточени оръжия настанени в отделението Т на болницата Сент Албенс, се запознаваха отблизо с изчезващите пациенти, които все по-рядко и по-рядко се застояваха там.

Службата по безопасността съобщи, че върху територията на Америка не е регистриран нито един случай на тайнствено появяване на хора през последната година. Разузнаването съобщи, че не е забелязано противникът да се е натъквал на аналогични усложнения със своите болни.

Карпентър бушуваше.

— Съвсем нова област! За нея няма специалисти! Нужни са нови оръжия! — Той щракна превключвателя. — Дайте ми университета!

Дадох му Йелския университет.

— Нужни са ни специалисти по парапсихология. Подгответе ги! — заповяда той. И в университета веднага въведеха три задължителни курса: по Чудотворство, по Свръхчувствено възприятие и по Телекинеза.

Първата искрица блесна когато един специалист от отделение Т поиска да се консултира с друг специалист. И то не с какъв да е, а с експерт по шлифоване на скъпоценни камъни.

— За какъв дявол му е? — заинтересува се Карпентър.

— Успял да долови част от някакъв разговор за брилянти — поясни полковник Димок. — Но не може сам да се справи. Той е специалист по кадрите.

— Така и трябва да бъде! — отбеляза доволен Карпентър. — Всяка работа си иска специалиста и всеки специалист си знае работата. — Той щракна превключвателя. — Доведете ми шлифовчик на скъпоценни камъни!

Специалистът по шлифоване бе освободен временно от службата си в арсенала и се яви при генерала, където го помолиха да уточни що за брилянт е този „Джим Бреди“. Това той не можа да стори.

— Да опитаме на другия край! — каза Карпентър и щракна превключвателя. — Доведете ми семантик!

Семантикът остави бюрото си в службата по Военна пропаганда, но и той не можа да разбере какво се крие зад думата „Джим Бреди“. Според него това бе просто име на човек. И той препоръча да се обърнат към специалист по генеалогия.

Специалистът по генеалогия бе освободен за един ден от службата в Комитета за неамерикански прадеди, но не можа да каже нищо за Джим Бреди освен това, че същото име е било широко разпространено в Америка преди петдесет години и на свой ред предложи да се обърнат към археолог.

Археологът бе измъкнат от Картографската служба на Частите за нахлуване и едва той успя да установи кой е Джим Бреди Брилянта. Оказа се, че е историческа личност, обитавала някогашния Стар Ню Йорк в периода между управлението на кметовете Питър Стюйвезант и Ла Гуардия.

— Господи! — изуми се Карпентър. — Толкова века назад! Откъде го е изкопал този Нейтън Райли? Вижте какво, я се включете в групата на експертите от отделение Т!

Археологът доведе работата до край, провери данните си и представи отчет. След като го прочете, Карпентър свика спешно съвещание с всички свои специалисти.

— Господа — обяви той, — явленията в отделение Т не са нищо повече от телепортация. Нервноболните вършат нещо невероятно... те се местят във времето.

Всички зашушукаха развълнувано.

— Да, да, господа. Това е пътуване във времето. И преди да продължа, моля, прегледайте отчетите!

Участниците в съвещанието се заровиха в размножените копия от материалите. Редник първи клас Нейтън Райли... изчезва в Ню Йорк от началото на XX век; сержантът Лила Мечен... се отправя към Рим през първия век от нашата ера; капралът втори клас Джордж Ханмер... пътешествува в Англия от XIX век. Останалите пациенти се спасяват от безумията и ужасите на съвременната война като се крият от XII век във Венеция на дожите, в Ямайка по време на пиратите, в Китай през царуването на династията Ханей, в Норвегия на Ерик Червенокосия, по най-различни места от земното кълбо и в най-различно време.

— Няма нужда да ви изтъквам колосалното значение на това откритие — продължи генерал Карпентър. — Представете си какво отражение върху хода на войната би имала възможността да пращане армии една седмица или една година назад. Ние бихме могли да спечелим битката преди тя да започне. Бихме могли да защитим от

варварство нашата Мечта... поезията, красотата и забележителната култура на Америка... без да ги подлагаме на опасност.

Присъстващите се опитаха да си представят победоносното сражение, спечелено преди още то да започне.

— Положението се усложнява от факта, че болните в отделение Т са невменяеми. Може да знаят, но може и да не знаят как вършат това. Няма как да научим, защото не са в състояние да влезнат в контакт с експертите ни, които биха могли да овладеят методиката на чудото. Налага се да търсим ключа сами. Хората там не могат да ни помогнат.

Закалените и наточени оръжия се спогледаха безпомощно.

— Трябват ни специалисти! — рече генерал Карпентър.

Усетили твърда почва под краката си, присъстващите отдъхнаха с облекчение.

— Нужен ни е един специалист по церебрална механика, един по кибернетика, психоневропатолог, анатом, археолог и първоразряден историк. Те ще отидат в отделението и няма да излезнат докато не си свършат работата, докато не разберат каква е техниката на пътуване във времето.

Първите петима специалисти бяха издирени лесно в разните военни департаменти. Цяла Америка представляваше непрекъснат низ от закалени и наточени специалисти. По-труден беше случаят с първоразряден историк. Накрая федералният каторжен затвор, който също работеше за нуждите на армията, представи доктор Бредли Скрим, осъден на двайсет години каторжна работа. Доктор Скрим, един твърде язвителен и заядлив субект, ръководеше катедрата по история на философията в Западния университет, докато един ден не обясни какво мисли за войната, която се водеше в името на Американската Мечта. Тогава той получи своите двайсет години.

Скрим пак беше настроен предизвикателно, но успяха да го заинтригуват с въпроса за отделение Т.

— Но аз не съм експерт — озъби се той. — В тази невежествена страна на експерти, аз съм само щурец сред мравките.

Карпентър щракна превключвателя.

— Ентомолог!

— Няма нужда. Ще ви обясня. Вие сте мравки, работите, трудите се и се специализирате. И защо?

— За да запазим Американската Мечта! — отвърна с жар Карпентър. — Ние воюваме за поезията, за културата, за образованието и за Непреходните ценности.

— С една дума, за да запазите мен — каза Скрим. — Нали на това аз посветих целия си живот! А какво направихте? Хвърлихте ме в затвора!

— Вие бяхте обвинен в симпатии към противника, в антивоенни настроения.

— Мен ме обвиниха в това, че вярвам в Американската Мечта. Или, казано с други думи, че нося върху раменете си глава.

Такъв необщителен си остана Скрим и в отделение Т. Той прекара там нощта, наслади се на храната, подавана три пъти на ден, прочете отчетите и се развика да го пуснат.

— Всяка работа си иска своя специалист и всеки специалист — на своята работа! — скара му се полковник Димок. — Няма да излезете докато не се доберете до тайната на пътуването във времето.

— Никаква тайна няма тук!

— А пътуват ли във времето?

— И да и не.

— Отговорът трябва да бъде еднозначен. Вие се отклонявате от...

— Вижте какво — прекъсна го уморено Скрим, — в коя област сте специалист?

— В психотерапията.

— Тогава нищо няма да разберете от туй, което ще кажа. То е философски проблем. Казах ви, тук няма тайна, която би могла да ползува армията или каквато и да е група. Тайната може да бъде овладяна само от отделната личност.

— Не ви разбирам.

— Не се надявах да ме разберете. Заведете ме при Карпентър!

Отведоха го и той се ухили злорадно в лицето на генерала — червенокос дявол, изнурен от недояждане.

— Достатъчни са ми десет минути — рече Скрим. — Можете ли през това време да се откъснете от вашия сандък с копчета?

Карпентър кимна.

— И така, слушайте внимателно! Сега ще ви дам ключа на нещо толкова грандиозно, необикновено и ново, че ще е необходимо да

напрегнете цялата си схватливост.

Карпентър го загледа озадачен.

— Нейтън Райли пътува в началото на двайсетия век. Там той живее с любимата си мечта. Той е комарджия от висша класа. Трупата пари като се обзалага за неща, които са му от по-рано известни. Залага за Айзенхауер, че ще спечели изборите. Залага, че професионалният боксьор Марчиано ще победи Ла Старца. Финансира автомобилната компания на Хенри Форд. Говори ли ви нещо това?

— Без социолог-аналитик, нищо — отвърна Карпентър и се протегна към превключвателя.

— Не се безпокойте, аз ще ви обясня. Ето ви още няколко ключа. Лила Мечен например се крие в римската империя, където живее в качеството на фатална жена. Всеки мъж е влюбен в нея: Юлий Цезар, Брут, целият Двадесети легион, човекът на име Бен Хур. Долавяте ли безсмислицата?

— Не.

— И при това тя пуши цигари.

— Е, та какво от това?

— Продължавам. Джордж Ханмер бяга в Англия от деветнайсетия век, където е член на парламента, приятел на Гладстон, Кънинг, Дизраели. Последният го взема със своя „ролс-ройс“. Знаете ли какво е „ролс-ройс“?

— Не.

— Марка автомобили.

— Е, и?

— Още ли не ви е ясно?

— Не.

От възбуда Скрим започна да вършее из стаята.

— Карпентър, това е откритие далеч по-грандиозно от телепортацията и пътуване във времето. То може да спаси човечеството.

— Какво може да бъде по-грандиозно от пътуване във времето?

— Слушайте тогава, Карпентър, слушайте! Айзенхауер е бил кандидат за президент не по-рано от средата на двайсетия век. Нейтън Райли не е могъл да бъде едновременно приятел с Джим Бреди Брилянта и в същото време да залага за Айзенхауер... Бреди е умрял четвърт век преди Айк да стане президент. Марчиано е победил Ла

Старца петнайсет години след като Хенри Форд е основал компанията си. Пътуването на Нейтън Райли във времето е пълно с анахронизми.

Карпентър мигаше на парцали.

— Лила Мечен не е могла да има за любовник Бен Хур. Бен Хур никога не е живял в Рим. Той въобще не е съществувал, защото е герой от роман и филм. Тя не е могла и да пуши. Не е имало тютюн. Ясно ли ви е? Пак анахронизъм. Дизраели не е могъл да покани Джордж Ханмер в своя „ролс-ройс“, защото по времето на Дизраели не е имало автомобили.

— И дяволът не би могъл да ви разбере! — възкликна Карпентър. — Излиза, че те лъжат!

— Не! Недейте забравя, че те не се нуждаят от сън. Не им трябва и храна. Те не лъжат! Те наистина се връщат назад във времето. Там се хранят и спят.

— Но вие сам казахте, че историите са неверни. Че са пълни с анахронизми.

— Затова, защото те се отправят в Измислено от тях време. Нейтън Райли има своя собствена представа за това как е изглеждала Америка в началото на двайсетия век. Тази картина е погрешна, защото той не е учен. Но за него тя е реална. Той може до живее там. Както и останалите.

Карпентър изпули очи.

— Тези хора са открили как може мечтата да се превръща в реалност. Те знаят как да проникнат в свят, който е реализация на мечтите им. И могат да живеят там. Господи, ето я вашата Американска Мечта, Карпентър. Това е чудо, безсмъртие, почти акт на сътворение. Това на всяка цена трябва да се овладее. Трябва да се изучи. И после да се разкаже на целия свят.

— Вие можете ли да го сторите, Скрим?

— Не, не мога. Аз съм историк. Не съм творческа натура. Пък и не ми е по силите. На вас ви трябва поет... Поетът е въплъщение на мечтата. Би трябвало без особен труд да може да се докосне до това превъплъщение.

— Поет? Сериозно ли говорите?

— А вие знаете какво е това поет, нали? Нали от пет години ни проглушавате ушите, че войната се води за спасение на поетите?

— Престанете с тези палячовщини, Скрим! Аз...

— Пратете в отделение Т поет. Той ще разбере как се върши всичко това. То е само по силите на поет. Поетът наполовина живее в мечти. След това от него ще се научат и вашите психолози и анатоми. Те пък ще научат нас. Поетът е необходимо звено между болните и вашите специалисти.

— Струва ми се, че сте прав, Скрим.

— Тогава не губете време, Карпентър! Пациентите от отделението все по-рядко и по-рядко се връщат в този свят. Ние трябва да открием тайната им преди да са изчезнали завинаги. Пратете в болницата поет!

Карпентър щракна превключвателя.

— Намерете ми поет!

И той остана да чака. И чакаше, и чакаше... А Америка се зае трескаво да рови своите двеста и деветдесет милиона закалени и наточени инструменти, тези оръжия за защита на Американската мечта, на красотата, на поезията и на Истинските Ценности в Живота. Седеше той и чакаше кога ще намерят между тях поет. Чакаше без да може да разбере защо се проточва толкова много това чакане, без да разбере защо Бредли Скрим се превиваше от смях при мисълта за тези последни, наистина фатални изчезвания.

[1] Пациентите са пели старинната студентска песен „Гаудеамус игитур“. ↑

[2] Метод за действие (лат.) ↑

[3] Психическо разстройство, за което са характерни мускулни спазми и състояние на вцепенение. ↑

[4] Цезар е бил убит през месец март. ↑

Публикувано в списание „Наука и техника за младежта“, броеве
1,2/1971 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.